



## Anbefalinger fra Forum for koordination af uddannelsesforskning

Forum for koordination af uddannelsesforskning har fået gennemført en kortlægning af forskning i læring i dagtilbud, grundskole og overgange til ungdomsuddannelserne. Hensigten er i videst muligt omfang at understøtte et fagligt løft af folkeskolen samt læring og didaktik i dagtilbud med henblik på overgangen til folkeskolen samt understøtte overgangen til ungdomsuddannelserne.

På baggrund af kortlægningen har forummet opstillet ti anbefalinger til bedre at udnytte ressourcerne til forskningsområdet. Anbefalingerne er henvendt til forskere og udviklingsmedarbejdere, danske forsknings- og uddannelsesinstitutioner samt ministre og politikere. Forummet ønsker indledningsvist at fremhæve nedestående resultater fra kortlægningen.

### Kortlægningen

#### Forskningstemaer

Dansk forskning behandler i forhold til de nordiske lande og OECD-landene i mindre grad områder inden for undervisnings- og læringsstrategier, inklusion og specialundervisning, indlæring af fremmedsprog, socioøkonomiske faktorer samt etnicitet og kulturelle forskelle.

#### Omfang og finansiering

Kortlægningen viser, at omfanget af forskning i læring i dagtilbud, grundskole og overgangen til ungdomsuddannelserne lå på et niveau mellem 209 og 266 årsværk i 2013. Ud fra det estimerede omfang må det, trods stigningen siden 2009, fortsat betragtes som et relativt lille forskningsområde.

Forummet konstaterer, at Det Strategiske Forskningsråd har været en primær kilde til større satsninger frem til 2011. Der er ikke i regi af den nyetablerede innovationsfond afsat midler til området. Udover intern finansiering fra institutionerne er finansiering af mindre forskningsaktiviteter fra ministerier, fonde, kommuner og regioner hyppigt forekommende.

Kortlægningen viser, at antallet af videnskabelige publikationer steg fra 110 publikationer i 2009 til 293 publikationer i 2012, hvilket er næsten en tredobling.

#### Forskningsdesign

I brugen af kvalitative og kvantitative forskningsmetoder ses en overvægt af kvalitative metoder og forskningsdesign. Overvægten af kvalitative metoder er især fremtrædende på professionshøjskolerne. Andelen af forskere, der overvejende samar-

11. november 2014

Styrelsen for Videregående  
Uddannelser  
Uddannelsespolitik 1

Bredgade 43  
1260 København K  
Tel. 7231 7800  
Fax 7231 7801  
Mail uds@uds.dk  
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

bejder med praktikere, er markant højere på professionshøjskoler end universiteter.



### **Samarbejde og faglig specialisering**

Forskningsaktiviteterne, især i høj grad på de fagdidaktiske temaer, er spredt på mange forskningsmiljøer. Koordination, samarbejde og specialisering kan styrke kvaliteten og vægten af miljøernes forskningsresultater.

### **Internationalisering**

Det er 79 procent af de adspurgte forskere, der samarbejder med udenlandske forskere. Langt størstedelen af publikationerne udgives på dansk. Kun 13 procent udgives på engelsk, heraf udgives 29 procent af universiteternes publikationer på engelsk og 4 procent af professionshøjskolernes.

## **Anbefalinger**

### **Forskningstemaer**

1. Der er i Danmark behov for en styrket forskningsindsats inden for:
  - Fagdidaktik i alle folkeskolens undervisningsfag
  - Specialundervisning og inklusion
  - Undervisnings- og læringsstrategier
  - Forskning i at mindske den negative betydning af social baggrund
  - Folkeskolereformen og følgeforskning i relation til reformens elementer

Det er vigtigt, at elevperspektivet medtænkes under alle forskningstemaer, herunder hvilken betydning elevernes trivsel har for læring.

Styrelsen for Videregående  
Uddannelser

### **Omfang og finansiering**

2. Der er behov for større og målrettede satsninger for at understøtte en solid og sammenhængende forskningsindsats på centrale områder, der gives som strategiske bevillinger.
3. Der er fortsat et stort behov for bevillinger, som er initieret af aftagere og derfor målrettet konkrete og aktuelle udfordringer.

### **Forskningsdesign**

4. Flere forskningsdesigns skal have en mere handlingsorienteret karakter. Forskning bør i videre omfang bygge på en kombination af kvantitative og kvalitative metoder og styrke relationen til praksis. Der er behov for at udvikle forskellige metoder og redskaber til at håndtere folkeskolens udfordringer, som lærere og pædagoger kan bruge i hverdagen. Flere forskningsdesigns skal allerede fra start indtænke formidling og dialog med praksis.
5. Der er behov for mere kvantitativ forskning med relevans for praksis.

### **Samarbejde og faglig specialisering**

6. Der er behov for en specialisering og arbejdsdeling af forskningsindsatsen for at øge kvaliteten af forskningen. Med henblik på at samle kræfterne og styrke samarbejdet kan det ske ved, at:
  - institutionerne i koordineret samspil styrker specialiseringen af de enkelte forskningsmiljøer.
  - der etableres en overordnet ramme for arbejdsdelingen og gennemføres en løbende og systematisk koordinering mellem forskningsinstitutionerne, evt. i regi af forummet eller i institutionelt regi.
  - forskningsmiljøer bør dele data for at mindske belastningen af de undersøgte institutioner, herunder folkeskoler.

- videnudveksling mellem fagdidaktiske såvel som andre faglige miljøer understøttes, fx via årlige møder, netværk eller fagkonferencer.



Uddannelses- og  
Forskningsministeriet

### **Incitamentsstrukturer**

7. Forskningsråd og -fonde bør prioritere forskningsmidler til anvendelsesorienteret og praksisnær forskning samt til forskningssamarbejder og -konstellationer på tværs af professionshøjskoler, universiteter og øvrige forskningsinstitutioner. Dette kan udformes som et supplerende bevillingskriterium.
8. Der er brug for en ny type incitament i forhold til publiceringer, som honorerer dansk litteratur, der formidler til praktikere. Forummet foreslår, at institutionerne etablerer et fælles pointsystem for formidling til praktikere.

### **Internationalisering**

9. Dansk forskning skal trække mere på udenlandsk forskning inden for områder, hvor der er fælles udfordringer, samt videreudvikle de internationale samarbejdsrelationer, herunder inden for Norden.
10. Mere forskningslitteratur bør udgives på engelsk for at fremme international publicering og vurdering af danske forskningsbidrag.

Styrelsen for Videregående  
Uddannelser